

HÍRLEVÉL

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

VII. 4. szám | 2025.02.28.

TEHETSÉGMŰHELY

BUDAPEST&BRÜSSEL

ÖSZTÖNZÉS VAGY SZABÁLYOZÁS
KORDÁBAN TARTHATÓ-E AZ AI?

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁGA

ÚJ KÉPZÉST INDÍTUNK A TOP PLUSZ
PROJEKTEK ÉRDEKÉBEN

NEMZETKÖZI TERÜLET

TALENT SCHOOL
A SZAKKÉPZÉS ÚJ FÓKUSZA

JÓVÁHAGYOTT MAGYAR KÖLTSÉGVETÉSI TERV

Az uniós tagországok pénzügyminisztereinek tanácsa (Ecofin) múlt kedden jóváhagyta Magyarország középtávú költségvetési-strukturális tervét, és meghatározta annak nettó kiadási pályáját. A testület brüsszeli ülésén úgy határozott, hogy a kormány 2026-ig vessen véget a túlzott költségvetési hiánynak és felülvizsgált ajánlást adott ki a túlzottdeficit-eljárás keretében. E szerint biztosítani kell, hogy a nettó kiadások nominális növekedési üteme 2025-ben ne haladja meg a 4,3%-ot, jövőre pedig a 4%-ot, ami 2028-ig évente átlagosan 1,6%-os növekedést tesz lehetővé. Magyarországnak legalább félévente jelentést kell készítenie az ajánlás végrehajtása terén elért előrehaladásról a túlzott hiány kiigazításáig – tették hozzá a tárcavezetők. A tagállamoknak az EU-szerződésekben meghatározott kritériumok alapján be kell tartaniuk a költségvetési fegyelmet: a hiány tartósan nem haladhatja meg a bruttó hazai termék (GDP) 3%-át, adósságuk pedig a GDP 60%-át. Ez alól a 27-ek csak a világjárvány utáni gazdasági válság miatt kaptak átmeneti felmentést. Magyarországon a hiány 2023-ban 6,7%-ra emelkedett, ezért indított az Unió túlzottdeficit-eljárást a többi között hazánkkal szemben is.

Forrás: MTI, Eurologus

A TÉRSÉGFEJLESZTÉS A CÉL

„Minden járás garantált éves fejlesztési forráshoz jut a Versenyképes Járások Programnak köszönhetően; a 65 milliárd forinttal rendelkező program legfőbb célja a területi különbségek csökkentése” – mondta Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter az M1 csatornának adott interjújában. A tárcavezető kifejtette, hogy minden ország versenyképessége annál erősebb, minél kisebbek a területi különbségek, és Magyarország ebből a szempontból meglehetősen tagolt. Példaként említette, hogy ha 100%-nak vesszük az európai uniós átlagot, akkor Budapest 163%-on áll, míg Pest megye 67-68%, viszont az Észak-Alföld 48%-on. Szerinte ennek a különbségnek a csökkentését szolgálja a **Versenyképes Járások Program**, amely a térségi fejlesztési logikát állítja a középpontba, ezért a városi infrastruktúrát, illetve a bejárást segítő közlekedést, vagy az egészségügyi szolgáltatásokat is korszerűsíteni kell. A miniszter hangsúlyozta, hogy a 174-ből 141 járás nagyobb összeget kap a fejlesztésekre, mint amennyi az iparűzési adó növekményükből következne, de a maradék egy-negyed rész sem jár rosszabbul, mert ők viszont a magasabb összeget mindenféle korlátozás nélkül pályázhatják meg.

Forrás: MTI

DRAGHI: SÜRGŐS REFORMOT!

Mario Draghi az Európai Központi Bank volt elnöke szerint az amerikai kereskedelmi háború fenyegetései miatt az európai gazdaság növekedésének újraindítását célzó reformok még sürgetőbbek. A korábbi olasz miniszterelnök, aki tavaly szeptemberben mutatta be az Európai Bizottság felkérésére elkészült jelentését a versenyképesség kihívásairól, az Európai Parlamentben múlt héten tartott beszédben arra hívta fel a figyelmet, hogy az új amerikai vámok miatt a kínai többletkapacitás várhatóan az EU-ba irányul, amely az európai vállalatokat sújtja majd. „Ahhoz, hogy megbirkózzunk ezekkel a kihívásokkal, egyre inkább úgy kell viselkednünk, mintha egy állam lennénk. Összehangolt, gyors és hatékony válaszra van szükség, amely koordinálja a kutatást, az ipart, a kereskedelmet és a pénzügyeket. Az európai gazdaság stagnál, miközben a világ többi része növekszik, ezért sürgősen meg kell teremteni a feltételeket az innovatív vállalatok itthon tartására és növekedésére” – hangoztatta Draghi, aki a mesterséges intelligencia (AI) fejlesztésekkel kapcsolatban megjegyezte, hogy az új technológia csökkenő költségei lehetőséget kínálnak arra, hogy az EU gyorsabban felzárkózzon.

Forrás: MTI

ÚTFELÚJÍTÁS DOMBÓVÁRON

Több mint 700 millió forintból újítanak fel utakat Dombóváron a *Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz* támogatásával – közölte a Tolna vármegyei önkormányzat. A városvezetés tervei szerint a kivitelezést két ütemben valósítják meg, az első körben 11 kilométer út rekonstrukcióját végzik el. A munkálatok során prioritást élveznek a tömegközlekedés szempontjából legfontosabb szakaszok, és több nagyon rossz állapotú út is. A projektből az év végéig összesen 17 utca újul meg Dombóváron, ahol 5 évvel ezelőtt kezdődött el az infrastruktúra-fejlesztés.

Forrás: MTI

UNIÓS PROJEKTEK VERSENYE

Az Európai Bizottság elindította az idei REGIOSTARS-versenyt, amely az Európai Unió kohéziós politikája keretében támogatott legjobb projekteket díjazza. A kedvezményezettek az EU egész területéről pályázhatnak öt tematikus kategória egyikében: a Versenyképes és intelligens Európa, a Zöld Európa; az Összekapcsolt Európa; a Szociális és befogadó Európa; valamint a Polgárközelibb Európa kategóriában. A közönségsválasztáson bárki kiválaszthatja kedvenc projektjét. A nyertes projektek képviselőinek a Bizottság később helyi kommunikációs minikampányokat szervez a projektgazdák és az érintett irányító hatóságok együttműködésével. A jelentkezési határidő 2025. május 20. További információk a **REGIOSTARS honlapján** találhatóak.

Forrás: Európai Bizottság

ÖSZTÖNZÉS VAGY SZABÁLYOZÁS KORDÁBAN TARTHATÓ-E AZ AI?

„Olyan nemzetközi szabályozási rendszerekre van szükségünk, amelyek inkább ösztönzik a mesterséges intelligencia technológiáinak létrehozását, mintsem elfojtják azt” – mondta James David Vance amerikai alelnök, miután sem az Egyesült Államok, sem Nagy-Britannia nem írta alá a párizsi AI-csúcs zárónyilatkozatát. A találkozó célja – amely a közös álláspont kialakítása volt a globális mesterséges intelligencia irányításáról, szabályozásáról, valamint tudományos alapok, szabályok létrehozása a fenntarthatóbb mesterséges intelligencia (AI) érdekében – így csak részben valósult meg.

A mesterséges intelligencia olyan technológiai forradalom, amely a társadalmi paradigmaváltás lehetőségét hordozza magában a tudáshoz, a munkához, az információhoz, a kultúrához, a nyelvhez való viszonyunkban is. Használata olyan politikai kérdés, amely szoros nemzetközi párbeszédet igényel a világ kormányai, kutatói, üzleti szereplői és a civil társadalom között. Ehhez a gondolatmenethez igazodva 2025. február 6. és 11. között Franciaország adott otthont egy Indiával közösen elnökölt mesterséges intelligenciával foglalkozó csúcstalálkozónak, az **AI Action Summit-nek**, amelyen állam- és kormányfők, cégvezetők, civil szervezetek képviselői, tudósok és művészek vettek részt, hogy megvitassák az AI térnyerésével kapcsolatos kérdéseket.

CÉLOK

A csúcstalálkozó résztvevői három célkitűzést határoztak meg. Először is, biztosítani kell, hogy a lehető legtöbb ember hozzáférjen az AI-hoz, és új ötleteket dolgozhasson ki a benne rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében. A növekvő digitális szakadék csökkentése és az AI-piac túlzott koncentrációjának megfékezése érdekében nagyszabású AI-kezdményezést terveznek indítani, hogy ösztönözzék a számítástechnikai teljesítmény, a strukturált adathalmazok, valamint a nyílt forráskódok fejlesztését és megosztását, illetve a jövő tehetségeinek képzését.

A második problémakör a környezetvédelmi és a technológiai átállás kérdése. Miközben az AI hasznosítható a globális felmelegedés elleni küzdelem és a természeti környezet megőrzése ér-

dekében, a technológia energiaigénye rendkívül magas, a jelenlegi energiaszolgáltatás rendszerében így **fenntarthatatlan**. Ezért nemzetközi koalíciót hoztak létre azzal a céllal, hogy elmélyítsék az AI környezeti költségeinek kutatását, ezek fényében értékeljék a modelleket, új szabványokat határozzanak meg, és az értéklánc minden szintjén növeljék a zöld beruházásokat.

Végül pedig a tanácskozáson a résztvevők tárgyaltak egy közös, hatékony, valamint inkluzív AI-irányítási rendszer kialakításáról, illetve nem feledkeztek meg az alapvető szabadságjogok, a szellemi tulajdon és az adatokhoz való hozzáférés védelmének kulcsfontosságú kérdéseiről sem. A szervezők szerint a jövőben is igyekeznek mindenkit tárgyalóasztalhoz ültetni a mesterséges intelligencia globális irányításának lehetőségeiről. Jelenleg a világon mindössze hét ország vesz részt a AI-jal kapcsolatos főbb nemzetközi kezdeményezésekben. Emellett a magánérdekcsoportokat és a civil társadalmat is be kell vonni annak érdekében, hogy közösen határozzák meg az új technológia nemzetközi irányításának közös struktúráját.

SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉS

A zárónyilatkozatot aláíró 60 állam – köztük Kína, a két társszervező, Franciaország és India, valamint Magyarország is – az AI irányításához erősebb koordinációt sürgetett, amelyhez szerintük globális párbeszédre van szükség. Felszólítottak a piaci koncentráció elkerülésére is, annak érdekében, hogy ez a technológia hozzáférhetőbbé váljon mindenki számára. Az Európai Bizottság elnöke, *Ursula von der Leyen* hangsúlyozta, hogy az EU elkötelezett a mesterséges intelligencia mindenki javára történő fejlesztése mellett, miközben fenntartja a nyitott és versenyképes piacot. Ez az irány egybeeseng a brüsszeli testület által kidolgozott, január végén bemutatott **Versenyképességi Iránytűvel** amelynek egyik pillére szerint a Bizottság javaslatokat tett AI-óriásgyárak létrehozására és az ipari alkalmazásuk ösztönzésére. Von der Leyen a találkozón jelentette be, hogy az EB 200 milliárd eurós kerettel (ebből 50 milliárd euró uniós forrás) elindította az *InvestAI* nevű kezdeményezést.

„Ez lesz a világ legjelentősebb partnersége a köz- és magánszféra között a megbízható mesterséges intelligencia fejlesztésére”

– mondta, utalva az **EU AI Champions Initiative** névre keresztelt szövetségre, amely több mint hatvan vállalatot tömörít.

SZABÁLYOZÁS VAGY KORLÁTOZÁS

A brit kormány azért nem írta alá a párizsi értekezlet zárónyilatkozatát, mert aggódik a nemzetbiztonsági kockázatok és a globális kormányzás lehetősége miatt. Washington azért nem, mert a túlzott szabályozás megölheti ezt a modern iparágat. *J. D. Vance* amerikai alelnök külön kiemelte az európai adatvédelmi szabályozást, a GDPR-t, amely szerinte túlzott jogi megfelelési költségeket ró a kisebb vállalatokra. Azt hangsúlyozta, hogy „*az Egyesült Államok vezető szerepet tölt be a mesterséges intelligencia területén, és ezt meg is kívánja tartani*”, hozzátéve, hogy „*az amerikai mesterséges intelligenciát nem fogják a cenzúra eszközévé tenni*”. Kínára utalva egyúttal óva intett a tekintélyelvű rezsimmel való partnerségtől. Január végén *Donald Trump* több mint 500 milliárd dolláros fejlesztést jelentett be az AI terjesztése érdekében. Az amerikai elnök bejelentése szerint óriási adatközpontok épülnek majd országszerte, hogy támogassák a technológia működtetését, az első adatközpontot várhatóan Texasban nyitják meg.

A párizsi csúcstalálkozón is kiderült, hogy az amerikai, a kínai és az uniós AI-szabályozás között hatalmasak az eltérések. Míg Amerika maximálisan elutasítja a korlátozásokat, és nem tekinti prioritásnak az emberi jogi visszaélések lehetőségét, az Unió adatvédelmi okokból korlátozná a technológia használatát. *Emmanuel Macron* francia elnök, illetve *Henna Virkkunen* technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős biztos is azt ígérte, az EU egyszerűsíti a tavaly elfogadott rendelet szabályozásait, csökkenti a bürokráciát és az adminisztratív terheket.

Forrás: Delegrance, Eurologus, Elysee, Euronews

ÚJ KÉPZÉST INDÍTUNK A SIKERES TOP PLUSZ PROJEKTEK ÉRDEKÉBEN

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

A Terület és Településfejlesztési Operatív Program Pluszról (TOP Plusz) bővebben az alábbi linken tájékozódhatnak:

<https://www.palyazat.gov.hu/programok/szechenyi-terv-plusz/top-plusz>

A képzésről ezen az oldalon talál további információt:

<https://szpi.hu/cikk/kepzesek-palyazok-es-kedvezmenyezettek-reszere>

Az SZPI irodakereső funkciójával megtalálhatják a legközelebbi irodánkat, ahol ingyenes pályázati tanácsadással segítenek a kollégáink.

Társaságunk több mint egy évtizede kiemelt szereplője a hazai fejlesztéspolitikának és az intézményrendszernek. Legyen szó vállalkozásokról, civil szervezetekről, önkormányzatokról, munkatársaink közreműködésével számtalan ötlet, elképzelés valósult meg uniós forrásból ez időszak alatt. A kedvezményezettek feladatainak megkönnyítése érdekében a Nemzeti Programok Igazgatóság tavaly tavasszal elindította térítésmentes felnőttképzési szolgáltatását. Tanácsadói hálózatunkra építve most újabb, országos képzéssorozatot indítunk, amelyre sok szeretettel várunk minden, pályázatok megvalósításában érdekelt szereplőt.

Az önkormányzati pályázatok összetettségük és komplex fejlesztési céljaik miatt kihívást jelenthetnek olykor még a gyakorlottabb projektgazdáknak is. A Széchenyi Programiroda – évtizedes tapasztalatára alapozva – olyan gyakorlatorientált képzést indít elsősorban a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszban (TOP Plusz)** részt vevő önkormányzatok és szakemberek számára, amely segíti őket a projektfolyamatok hatékony szervezésében, a gyakori hibák elkerülésében, valamint a dokumentáció és az elszámolások gondtalan összeállításában.

A képzés célja, hogy a résztvevők olyan, azonnal hasznosítható gyakorlati tudást sajátítsanak el, amely segítséget ad a Magyar Államkincstár (MÁK) ügyintézői és helyszíni ellenőrei által leggyakrabban tapasztalt problémák megelőzéséhez, kezeléséhez. Az oktatási program összeállításában a MÁK szakértői is részt vettek, így biztosított, hogy – a TOP Plusz Irányító Hatóság által is véleményezett – tananyag a legfrissebb elvárásoknak és ellenőrzési szempontoknak is megfelel.

Az oktatási programot elsősorban a TOP Plusz projektekben dolgozó szakemberek, önkormányzati ügyintézők, polgármesterek és fejlesztéssel foglalkozó munkatársak számára alakítottuk ki.

A képzés középpontjában a TOP Plusz projektek megvalósításában specifikus témák, kérdések állnak. Így a megvalósítás és az

elszámolások tartalmi és formai megfelelése mellett az indikátorok témaköre, a kommunikációs kötelezettségek, horizontális szempontok, valamint a helyszíni ellenőrzésre való felkészülés dokumentációs elvárásai is hangsúlyos szerephez jutnak a kurzus során. A résztvevők részletes útmutatást kapnak az elszámolási módok sajátosságaihoz, az EPTK rendszer gyakorlati használatához is. Az előadások mellett konkrét gyakorlati példák és interaktív feladatok is segítik az ismeretek elmélyítését. Társaságunk szakértői munkafüzetet és dokumentummintákat is készítenek, hogy a tanultakat a résztvevők azonnal beépíthessék a napi munkavégzésükbe.

Első képzéseinket **2025. március 12-én Baján** és **Bácsalmáson**, majd másnap, **március 13-án** pedig **Kiskunhalason** tartjuk.

A jelentkezéssel kapcsolatban kérjük, kövessék **honlapunkat** és az adott képzés Facebook-esemény oldalát.

Bízunk abban, hogy minél többen részt vesznek a kurzusokon, és az ott szerzett tudásra építve hatékonyan hozzájárulnak az érintett térségek fejlődéséhez.

TALENT SCHOOL

TEHETSÉGMŰHELY, A SZAKKÉPZÉS ÚJ FÓKUSZA

Folyamatosan változó világunkban gyakran érezhetjük, hogy a technológia és a hozzájuk kapcsolódó ismeretek a kellenél is sebesebben változnak. Már egész kis korban olyan sok inger éri a fiatalokat, hogy nemcsak a mindennapokban, hanem a jövőjüket meghatározó kérdésekben sem tudnak könnyen dönteni. A pályaeorientáció nehézségein segíthet az osztrák-magyar határ menti régióban tanuló iskolásoknak egy célkitűzés, amelyet a *Talent School* című projekt munkatársai dolgoztak ki. Elképzeléseik az *Ausztria-Magyarország Interreg Együttműködés Program* forrásaiból valósulnak meg. Az eddigi tapasztalatokról és tervekről beszélgettünk a vezetőpartner projektmenedzserével, *Marlies Rainerrel*, illetve a program Közös Titkárságának programmenedzserével, *Gátas-Palotai Ágnessel*.

Gyökeresen szeretné átalakítani a pályaaorientáció, a pályaválasztás folyamatát a *Talent School* című projekt az osztrák-magyar határ régióban. A diákok jövőjét meghatározó kérdésre általában csak tinédzser kor közepén, ráadásul nem megfelelő hangsúllyal jut idő és lehetőség az iskolákban. Azonban a projektpartnerség tagjai cégek bevonásával – egyelőre még csak kísérleti jelleggel – a tanulóknak nemcsak a különféle karrierlehetőségeket mutatják be, hanem a diákok vállalati környezetben, testközelből ismerhetik meg, próbálhatják ki a legfontosabb, regionális és társadalmi szempontból releváns szakmákat. Hogy a tehetségüknek, érdeklődésüknek legjobb foglalkozást találhassák meg, a tanulók már 10 éves kortól megkezdnek a felkészülést a jövőjükre, a tanterv szerint minden évfolyamon foglalkoznának ezzel a kérdéskörrel.

A projekt vezető partnere a **QUA Bildung & Projekt GmbH** (Minősítő Ügynökség, QUA). A cég szakértői két fő területen tevékenykednek: egyrészt különféle képzéseket tartanak annak érdekében, hogy a potenciális munkavállaló megfeleljen az adott állás követelményeinek, másrészt projekteket hajtanak végre a regionális hálózatfejlesztés, a turizmus, a pályaválasztás területén. Ez utóbbihoz kapcsolódik a jelenleg megvalósítás alatt álló oktatási projekt is.

A fiatalokat általában 14 éves koruk környékén kezdi igazán érdekelni az, hogy mivel szeretnének felnőttként foglalkozni. A QUA képviselője szerint ennél előbb kell elkezdni az iskola- vagy pályaválasztáshoz vezető folyamatot, vagyis megismertetni a fiatalokat különféle szakmákkal, hogy kiderüljön, melyekhez van valóban tehetségük, melyek érdeklik őket, nem utolsó sorban azért is, hogy kiderüljön, melyik foglalkozás jelenthet perspektívát számukra a régiójukban és a hazájukban. *„Jelenleg 13 és 14 éves korukban kezdik meg a felkészülést a pályaválasztásra, ami eléggé szűk időintervallum. A projektünkben a tanulók már 10-11 évesen elkezdik a pályaaorientációt. Tehát négy évük van arra, hogy különböző szakmákat kipróbáljanak és megalapozott döntést hozzanak. Azt szeretnénk elérni, hogy a 10-14 éves tanulók számára a pályaaorientáció ne csak az utolsó időszakban, és egyetlen tantárgyra koncentrálódjon. Szerintünk a pályaválasztásnak a korosztály minden évfolyamán végig kell kísérenie a tanulókat. Emellett lehetőséget kell kapniuk arra, hogy az egyes foglalkozásokat több nézőpontból is kipróbálhassák, hogy kézzelfogható tapasztalatot szerezzenek, és ne csak elméleti információkat kapjanak arról, hogy mit is jelenthet az adott munka”* – mondta Marlies Rainer projektmenedzser Hírlevelünknek.

Az elsajátítható szakmák száma egyre nő, ráadásul folyamatosan változnak a követelmények a munkahelyeken, a fiatalok pedig egyre kevesebbet tudnak az adott területekről. Tapasztalat híján így

gyakran nem tudják, mit is jelent az adott szakmában dolgozni, hogy van-e egyáltalán tehetségük hozzá. Ennek következtében az is előfordul az osztrák-magyar határ menti régióban, hogy bizonyos vállalatok számára kevesebb fiatal szakképzett munkaerő áll rendelkezésre, pontosabban sokszor nem találkozik a cégek igénye a fiatalokéval. Ezért lett a projekt legfőbb célja egy új oktatási fókusz létrehozása az iskolákban.

Ezt az újítást támogatja az **Ausztria-Magyarország Interreg Együttműködés Program (AT-HU)**, amely forrást biztosított a tervek megvalósításához. *„A pozitív elbírálásban fontos szerepet játszott, hogy a projekt az oktatás lényeges szempontjaira összpontosít, a pályaválasztás során történő tapasztalat-alapú döntéshozatal kiépítése egyértelmű kapcsolatban áll az **SO31 program specifikus célkitűzéssel**. Továbbá, jó lehetőséget nyújt a projekt a márkaépítéshez, amely a későbbiekben is kamatoztatható, a hosszútávú hatása biztosított”* – mondta Gátas-Palotai Ágnes, az AT-HU Közös Titkárság programmenedzsere, aki a háttérből segíti a projekt megvalósítását: *„Nagy hangsúlyt kap jelen szakaszban a félévenkénti jelentések ellenőrzése, esetleges módosítások követése. Emellett folyamatos kapcsolatot tartok fenn a vezetőpartnerrel, illetve az egyedüli magyar oldali partnerrel; esetleges problémákat, kérdéseket közösen kezelünk”* – tette hozzá.

A projekt munkatársai először egy határokon átnyúló partnerséget hoztak létre az oktatási rendszer, a gazdaság, a munkaerőpiac és a régiók szervezetei között. A vezetőpartneren kívül a **Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH** (Burgenlandi Gazdasági Ügynökség), a **Verein LAG Bucklige Welt-Wechselland** régió, az **IG Kraftspendedörfer Joglland** régió, magyar oldalról pedig a **Nyugat-Pannon Nonprofit Kft.** munkatársai vesznek részt a közös munkában, a stratégiai partnerekkel együtt. Magyarországról a **Vas Vármegyei Szakképzési Centrum**, a **Soproni Szakképzési Centrum**, a **Zalaegerszegi Szakképzési Centrum**, a **Soproni Tankerületi Központ**, a **Szombathelyi Tankerületi Központ**, a **Győri Tankerületi Központ**, a **Vas Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara**, a **Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara**, valamint a **Vas Vármegyei Kormányhivatal** járul hozzá a projekt megvalósításához.

A célkitűzések megvalósításához azonban az iskolák és a vállalkozások közötti együttműködés kialakítására van szükség, ez a folyamat pedig igen összetett. *„A legfontosabb feladat, hogy meghatározzuk a különböző releváns ágazatokat az egyes régiók számára, és biztosítsuk, hogy a gyerekek gyakorlati tapasztalatokat szerezhessenek a jövőjükkel kapcsolatos megalapozott döntés érdekében”* – jegyezte meg a Marlies Rainer. A projektmenedzser szerint a szerteágazó tevékenységükhöz pontosan meg kellett határozniuk, kik azok,

akiknek a küldetésük sikere hosszabb távon is fontos. „Célcsoportunknak számítanak a programrégió tanulói és szülei, akik közvetlenül profitálnak az új koncepcióból. Érintettek az iskolák is, hiszen amelyek bővítik a kínálatukat, rendelkeznek majd egy különleges tanúsítvánnyal, megkülönböztetve ezeket az oktatási intézményeket a többi iskolától. A harmadik célcsoportunkba tartoznak a vállalatok mint a gazdaság szereplői. Ezek a regionális vállalatok bemutathatják munkaterületüket a tanulóknak, és közvetlen kapcsolatba kerülhetnek velük” – részletezte a szakember.

A regionális, társadalmi szempontból jelentős szakmákat, amelyeket a képzésen közösen mutatnak be, helyi szinten választják ki. Az iskolák a vállalkozásokkal együttműködve megfelelő módszereket dolgoznak ki és tesztelnek, hogy a tanulók minél több szakmát, tevékenységet tudjanak megismerni, kipróbálni, ezáltal felismerni, miben tehetségesek és melyek irán érdeklődnek. „Az adott régióban fellelhető szakmák határozzák meg az adott Talent School által bemutatott foglalkozásokat. Az iskola állítja össze a kiválasztott szakmák listáját, egyrészt a régiós igényeknek megfelelően, másrészt a diákok által kitöltött kérdőív eredménye alapján. A projekt elején megkérdezték a gyerekeket, hogy milyen szakmák érdekelnék őket, és megpróbálnak az iskolák ezen igényeknek megfelelni. Volt arra is példa már, hogy csak két

gyermeket érdekelt egy adott szakma; őket külön felkarolta az igazgató és lehetőséget nyújtott nekik a szakma megismerésére” – jegyezte meg Gátas-Palotai Ágnes.

A partnerek a nemzeti és nemzetközi tapasztalatok alapján, az oktatási ágazat szakértőinek támogatásával pedagógiai alapkoncepciót dolgoznak ki a résztvevő iskolák számára. Az intézmények tanárai célzott képzésben részesülnek annak érdekében, hogy ezt az alapkoncepciót az iskolájukban megvalósítsák. „Ausztriában és Magyarországon összesen 16 kísérleti iskolánk van. A nagy szám ellenére a partnerek és az oktatási intézmények között nagyon jó az együttműködés, a munka jól irányított. Valószínűleg ez az oka annak, hogy igen jól haladunk a projektervek megvalósításával. A legizgalmasabb az, hogy a pályorientáció az egész iskolai, oktatási programba beletartozik. A tanárok támogatást kapnak ahhoz, hogy minden szükséges információ, illetve a legjobb gyakorlatok rendelkezésükre álljanak. Mindez megfelel az iskola irányvonalának, előírásainak is.

Együttműködünk az összes érdekelt féllel és stratégiai partnerrel, valamint a magyar és az osztrák oldalon működő kísérleti iskolákkal, hogy minden szempontot beépítsünk az oktatási koncepcióba. Büszkén kijelenthetjük, hogy elég sok műhelymunkát, workshopot szerveztünk mindkét

oldalán, és erős partnerséget alakítottunk ki. A kísérleti iskolák már meghatározták a regionális kulcságazatokat, amelyekkel együtt kell dolgozniuk, és nagyon lelkesek a megvalósítással kapcsolatban. Sok jó pályaaorientációs ötletet dolgoztak ki. Ezenkívül a tanárok számára képzési programot fejlesztettünk, amelyet a következő hónapokban valósítottunk meg” – sorolta az eddigi eredményeket a projekt osztrák menedzsere, aki hozzátette, hogy a kísérleti oktatási intézmények regionális, határon átnyúló munkacsoportokat hoztak létre, amelyek az iskolai partnerekből, tanárokból, intézményvezetőkből, a szakképzési centrumok képviselőiből és a vállalatokból áll. Munkatársaik határozzák meg a 10 legfontosabb szakmát a régióban, az átfogó koncepciót, a tehetséggondozó iskolák minőségi kritériumait. A feltételeket teljesítő iskolákat pedig idővel elismerésben, kitüntetésben részesítik. A cél az, hogy a modellt az összes kísérleti iskola folytassa, sőt, új iskolák is átvegyék, és hozzájáruljanak ahhoz, hogy a fiatalok hozzáértő támogatást kapjanak a sikeres pályaválasztáshoz, valamint, hogy a régió vállalatai egyre több szakképzett munkaerő közül tudjanak válogatni.

A foglalkozásokat vegyes formában valósítják meg. Egyrészt hagyományos iskolai órákat tartanak, másrészt, gyakorlati tapasztalatszerzés céljából, a tanulók ellátogatnak a különböző vállalatokhoz. „Alapvetően a legtöbb területen és szakmában problémát jelent a munkaerőhiány. A projekt célja azonban nem az, hogy a hiányszakmákba irányítsa a tanulókat, hanem inkább az, hogy segítsünk nekik megtalálni azt, mihez van tehetségük, mi érdekli őket igazán, és ezekre építve találják meg a számukra megfelelő munkát” – hangsúlyozta Marlies Rainer.

Egy-egy fiatal akár több területet is találhat magának, hiszen felgyorsult világunkban már nem sokan mennek onnan nyugdíjba, ahová pályakezdőként bekerültek. Karrierjük során folyamatosan új ismereteket szereznek, és ezekre építve akár pályát is módosítanak, talán épp a pályaaorientációs folyamat során szerzett élményekre építve. „Az az elképzelés, hogy egyetlen munkahelyen kell dolgoznunk, ma már nem aktuális. Napjainkban az élethosszig tartó tanulás kulcsfontosságú tényező, és fontos, hogy felhívjuk erre a figyelmet. Ez a projekt sem arról szól, hogy ugyanabban a munkakörben maradjunk, hanem arról, hogy próbáljunk ki minél több foglalkozást, és teszteljünk le magunkat azokon a területeken. Így az itt megszerzett tapasztalatok alapján a pályaválasztás sokkal könnyebbé tehető. Persze az emberek és a feltételek változhatnak, de megfelelő hozzáállás esélyt jelenthet nekik” – véli Marlies Rainer.

Az Ausztria és Magyarország közötti határ menti régió munkaerőpiaca erősen összefonódik egymással, ezért a projekt sikeréhez szoros együttműködésre van szükség. A szakképzett munkaerő hiányát csak akkor lehet orvosolni, ha a határ mindkét oldalán egyaránt hatékony lépéseket tesznek ebbe az irányba. Ehhez járul hozzá majd hosszútávon a kísérleti projekt tapasztalataira épülő közös kézikönyv is. Ez a kiadvány várhatóan leírja majd, hogyan lehet sikeresen bevezetni az új oktatási fókuszot az egyes iskolákban, illetve milyen módszerek bizonyultak valójában hasznosnak a gyerekek számára, milyen konkrét szakmai tapasztalatokat szereztek a különböző évfolyamok egyes gyakorlati foglalkozásai alatt, amelyek alapján jó döntéseket hozzanak majd a jövőjükkel kapcsolatban.

Mindezek biztosításához még számos akadályt kell leküzdeniük a résztvevőknek. *„A nehézséget az jelenti, hogy a projektben végzett munkának egyszerre kell megfelelni az iskolákra és az oktatási programra vonatkozó jogszabályoknak és irányelveknek, valamint az Interreg program lebonyolítására, a dokumentációra és az elszámolásra vonatkozó elvárásoknak. Ezek összehangolt kezelése sok munkával jár. A projektidőszak közepén vagyunk, így elég sok mindent kell elvégezni. De a jó partnerségnek köszönhetően nagyon pozitívan állunk az előttünk álló feladatokhoz”* – mondja a projektmenedzser, aki szerint eddig rendkívül jól fogadták a munkájukat. *„A visszajelzések nagyon motiválóak. A kísérleti iskolák, a tanárok, a szülők, mindenki tisztában van a pályaorientáció szükségességével, és ennek érdekében dolgoznak folyamatosan. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy ezt a célt komplex oktatási koncepció veszi körül. Ez garantálja a projekt fenntarthatóságát. A cél nemcsak az, hogy a programot az adott iskolákban megvalósítsák, hanem az is, hogy a projekt eredményei tartósak maradjanak, beépüljenek a tantervbe, hogy a projekt zárása után is folytatni tudjuk majd a munkát”* – mondta Marlies Rainer.

Az AT-HU Közös Titkárságának munkatársa szerint is mindkét országban roppant jó a fogadtatása a projektnek. Gátas-Palotai Ágnes külön kiemelte, hogy az osztrák és a magyar oktatási szervezetek aktívan részt vesznek a rendezvényeken, és tapasztalataikat is megosztják a projekt tagjaival. *„A feltételek teljesítése után a pilot iskolák megkapják*

a Tehetségműhely címet, vállalva a jövőbeni tevékenységek fenntartását. A már kiépített kapcsolati hálókat tovább élnek, felmenő rendszerben ismertetik meg a diákokkal a különböző szakmákat. Várhatóan a programban részt vevő cégek is fenntartják ezt a tevékenységet, hisz nekik is érdekük a pályaorientáció gyakorlati formájában való részvétel. A kontaktszemélyek tanácsait továbbra is ki fogják kérni. Mindezek mellett, a már említett tanúsítvány a szülők figyelmét is felkelti, és a jövőben célzottan fogják gyermekeiket azokba az intézményekbe íratni, ahol többlettapasztalattal lehetnek gazdagabbak gyermekeik” – érvelt a projekt hosszútávú fenntartása mellett a programmenedzser, aki reméli, hogy az eredmények nyomán jó gyakorlatként idővel más régiókban is átvehetik majd a Talent School kezdeményezéseit.

Krausz Ferenc Nobel-díjas fizikus Az elektronok nyomában című portréfilmben is azt ajánlja, hogy az iskolásokat a lehető legtöbb dologgal meg kell ismertetni. *„Szerintem ennél sokkal jobbat nem lehet tenni a gyerekekkel, mert a szülő saját maga sem tudhatja azt, hogy a gyerekének majd mi lesz a vágya. Úgyhogy a legjobb stratégia szerintem az, hogy hagyjuk a gyerekeket kipróbálni, amit csak lehet”* – mondta világhírű tudósunk. A résztvevő cégekkel és a szakértőkkel együtt reméljük, hogy a most bemutatott projekt még nagyon sok iskolás sikeres pályaválasztásához járul hozzá.

Fotó: A partnerség képviselői – Talent School

**SZÉCHENYI
PROGRAMIRODA**

1053 Budapest, Szép u. 2.

Tel.: +36 1 327 0830

Fax.: +36 1 327 0833

info@szpi.hu

sajto@szpi.hu

www.szpi.hu